

רעיה מציירת במנהטן

סיכמה רעיה את התרשמותה ממראה עיניה והלך רוחה.

זו פגישתה הרביעית עם מנהטן הסוערת. לראשונה ביקרה בה ב־1984. קיבוץ יגור איפשר לה השתלמות של ארבעה חודשים בניו־יורק. לאחר מכן הוזמנה להציג ב"דירווד זד — גלריה" בווינג'ניה־ביצ'. היא הציגה נופים ישראלים, ציורי מנהטן ונושאים תנכ"ים. בשלישית הגיעה לניו־יורק בעקבות ציור שלה שנבחר על־ידי האמות המאוחדות לייצג את השנה הבינלאומית: "קורת גג לחסרי בית" ב־1987. הציור הורפס בצבע על מעטפת יום ראשון, כהרפס אמנותי והופץ בכמה מאות עותקים. המעטפה מופצת כיום ברחבי תבל.

פגישתה הרביעית עם מנהטן, "מכה של האמנות", כהגדרתה, הסתיימה, לא מכבר, לאחר שהות של חצי שנה בניו־יורק במסגרת "שבתון השתלמות" מטעם משרד החינוך ומענק אוניברסיטת חיפה, בה מרצה רעיה בנושא חינוך לאמנות. בחצי שנה זו "שקעה" רעיה באמנות: היא הציגה שלוש תערוכות יחיד בניו־יורק, בוסטון ובריצ'מונד. בעיקר הציגה בקהילות יהודיות, "פורטרטים שהתייחסו לאשה הישראלית כקורבן ונושא העקרה".

מה המניע?

"חשתי צורך עמוק להזדהות עם חברותי שבניהן או בעליהן נפלו במלחמות ישראל", השיבה רעיה. היא הוסיפה: "האשה והאם כקורבן". הציורים הללו הוצגו בתגיות ערב יום העצמאות בריצ'מונד וירג'ניה. התערוכה זכתה לסיקור טלביזיוני בצירוף הסברים שלה, בראיון אישי חי על המרקע. דבריה הוצגו כאנטי־תזה לסיקור מקביל למהומות בשטחים. את התיחסותה "לנושא הכאוב" ביטאה רעיה בשורה של תמונות שהמוטיב שלהן "המלחמה ההיסטורית האינסופית בין שני עמים החיים זה בצד זה". לרעתה, אפשר לפתור בעיות באמצעות דרשיה. שני הצדדים "שילמו בקורבנות רבים"...

האמן בקיבוץ

קשה רכבו של האמן בקיבוץ גם כאשר הכירו בו ומעריכים את כשרונו ויכולתו. לפי תחושתה, מתנהל מאבק מתמיד, בגלוי ובסמוי, בין היחיד האינדיבידואליסט — השואף להגיע לשלמות לבין החברה החייבת להתמודד עם מכלול המאויים של כל פרט מחבריה. בחברת קיבוץ ותיקה התנסתה רעיה בחוויה החורגת ממסגרת חיים מצומצמת יחסית ולהתהלך בניו־יורק המטרופוליטנית: "בין המוני אדם אלמוניים". במסיבות אלה, הטעימה, משתחרר האמן ומקבל עוצמות אחרות. הוא חותר להישגים שקשה להשיגם במסגרת אחרת.

משופעת חוויות והתרשמויות ממנהטן, חזרה רעיה לאוהביה: בעלה, לבנה שהשתחרר משירותו בצה"ל ולכתה הנישאת ולקיבוצה יגור. "זו הרגשה פנטסטית לחזור הביתה" אמרה בהתרגשות. היא חוזרת בהרגשה שקשריה עם ניו־יורק ויהודי ארצות־הברית התהדקו. היא הוזמנה להציג תערוכות נוספות. נוסף לישראל, בה הציגה רעיה תערוכות יחיד בגלריית הקיבוץ בתל־אביב, בירושלים ובחיפה, נפתח לפנייה אפיק חדש, שיש ברצונה להעמיקו, בבחינת: "מי שנדבק בחירק של מנהטן היצירתית, חזקה עליו שיחזור אליה..."

יוסף גלילי

רעיה טלמור, דיוקן עצמי

ברצונך לפגוש ישראלים, פרופסורים, אמנים הבאים לשנת השתלמות למנהטן, לבי לבה של ניו־יורק רבתי — בקר בבית צ'לסמור, בשדרה השביעית ברחוב 15. שם תפגוש ישראלים מכל שכבות גיל, יורדים למיניהם, שזו להם תחנה ראשונה בדרך הגדודים — נ"ארץ ההודמנויות הפתוחות" לכל דכפין. שם פגשתי ברעיה טלמור, חברת קיבוץ יגור.

מלבד היותה ציירת, עוסקת רעיה בהכשרת מורים לאמנות באוניברסיטת חיפה וכמורה לאמנות ביגור ובחיפה. כבת קיבוץ עין החורש, סיימה את המוסד החינוכי בו, שם הושפעה מן המורה משה פרופס ש"הנחיל לי את אהבתי לאמנות". לאחר מכן סיימה את המכון לאמנות ב"אורנים", למדה אצל מרסל ינקו, קלר, סטמצ'קי, פימה ואחרים, השתלמה בפאריס, באיטליה ולאחרונה בארצות־הברית. מנהטן הכל בה. עולם ומלואו משתקפים בחלונותיה הענקיים, פנים וחוצן בורימה אינסופית, המון אדם ובדידות: ניכור, פחד. "גרפיטי" בכל מקום, אמנות רחוב, נופים אחרים, עולם שונה — הרחק מן הנופים הפתוחים מוצפי האור והשמש בישראל... —